

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at arbejde aktivt for en atomvåbenfrit arktisk politik
(Inuit Ataatigiits Inatsisartutgruppe)

Svarnotat

(Formand for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender)

1. behandling

Tak til Inuit Ataatigiits Inatsisartutgruppe, som med fremsættelsen af dette beslutningsforslag sætter fokus på et atomvåbenfrit Arktis.

Naalakkersuisut går ind for et fredeligt og sikkert Arktis. Det skal der ikke herske nogen som helst tvivl om. Den stigende internationale interesse for Arktis medfører en øget fokus på og aktivitet i området. Forsvarets opgaveløsning, herunder suverænitethåndhævelse er ved at blive tilpasset de nye udfordringer, som blandt andet vil lægge vægt på tillidsskabelse og samarbejde med de øvrige arktiske stater .

Naalakkersuisut går ikke ind for atomvåben i Arktis. Det er dog vigtigt at have in mente, at hverken Naalakkersuisut eller den danske regering har mandat eller mulighed for at gå ind og begrænse de øvrige arktiske staters placering af atomvåben indenfor egne grænser eller færden i international farvand, f.eks. det amerikanske eller russiske forsvars og militærs besejling med atomvåben i deres ubåde.

Så sent som i januar 2014 udtalte den danske udenrigsminister, at udenrigsministeriets vurdering var at forslaget om et atomvåbenfrit Arktis var urealistisk at få gennemført.

Naalakkersuisut og Kongerigets sikkerhedspolitiske tilgang til Arktis tager udgangspunkt i den Arktiske strategi fra 2011, som har en overordnet målsætning om at forebygge konflikter, undgå militarisering af Arktis, og aktivt at medvirke til at bevare Arktis som en region præget af tillid, samarbejde og partnerskaber til fælles gavn.

På samme måde har det samlede Kongerige arbejdet for et fredeligt samarbejde mellem kyststaterne, som tæller Danmark/Grønland, USA, Canada, Norge og Rusland i Det Arktiske Ocean i overensstemmelse med Ilulissat-erklæringen. Landene har politisk forpligtet sig til at løse uoverensstemmelser gennem forhandlinger, og dette har i høj grad medvirket til at aflive myterne om et kapløb mod Nordpolen, eller anden form for aggressiv fremfærd i Arktisk.

Områderne i Arktis under national jurisdiktion er reguleret af kyststaternes lovgivning. Arktis er desuden omfattet af en række folkeretlige regler, herunder særligt FN's Havretskonvention af 1982, der indeholder detaljeret regulering af eksempelvis sejlladsrettigheder og forvaltning af ressourcer.

Naalakkersuisut skal derfor indstille forslaget til forkastelse.